

Oblomov

Myra Giesen

Oblomov wilde uit zijn stoel opstaan, maar zijn voet vond niet onmiddellijk zijn slof en hij ging weer zitten

---

Verveling is vervelend. Zo lijkt de opvatting vandaag de dag. Niet alleen vandaag trouwens maar daar kom ik straks wel op. Ik heb net het boek *De Helaasheid Der Dingen uitgelezen* en daarin zegt de hoofdpersoon: 'God schiep de dag en wij slepen ons erdoorheen.' En precies dat was ik ook van plan nu te gaan doen. Maar hier openlijk voor uitkomen lijkt wat ongepast. Verveling lijkt bijna tot een doodzonde te zijn gedegradeerd. Wanneer ik me in het weekend schuldig heb gemaakt aan een potje flinke verveling dan zie ik al op tegen de daaropvolgende maandagochtend. En dit niet omdat de week dan weer begint, er weer aan verplichtingen moet worden voldaan of omdat ik weer vroeg mijn bed uit moet. Nee, maar om de alles dodende vraag: 'Wat heb jij gedaan het afgelopen weekend?'

Een eerlijk antwoord als 'niets' wordt niet getolereerd. Of ik moet de consequenties dragen.

Ik nam mij namelijk eens voor het allemaal niet mooier te maken dan dat het is en als mij de desbetreffende vraag gesteld zou worden, open en eerlijk mijn verveling op te biechten. En zo liep ik afgelopen maandagochtend naar de koffieautomaat, iemand had blijkbaar hetzelfde idee en zo wilden we beide precies, op hetzelfde moment, ons van een kopje koffie voorzien. Hij liet mij netjes voorgaan en tijdens het wachten besloot hij tot De Vraag.

'En..nog iets gedaan van het weekend?'

Ik vertelde hem eerlijk dat ik twee dagen lang naar de muren van mijn kamer had gestaard en af en toe wat zoute zonnebloempitten had open gepeld en op gepeuzeld. Menig boeddhist kan er nog een puntje aan zuigen dacht ik bij mezelf. Zo niet mijn gesprekspartner. Een beetje onhandig lachte en wachtte ik op een reactie. Hij keek mij aan, leek mij meedogenloos in één van zijn hokjes 'saai mensen' te categoriseren, nam zijn koffie, knikte en zei vriendelijk dat hij al bijna te laat was. En weg was 'ie.

In de wandelgangen zien we elkaar nog wel eens, dan knikken we naar elkaar. Het is misschien maar beter zo.

Ook toen ik maanden geleden tegen mijn vriend opmerkte dat ik me verveelde, bleek hij 'jij bent saai' te verstaan en liep hij zeer beledigd weg. We zijn nu niet meer samen. Wat eigenlijk ook maar beter is zo. Hij was namelijk ook best wel saai.

Kortom, verveling erkennen, kan op sociaal vlak verregaande gevolgen hebben.

Wil je een beetje meetellen vandaag de dag en mee kunnen praten rondom de koffieautomaat, dan moet je toch zeker een drukke baan hebben, een interessante studie volgen, van het laatste nieuws op de hoogte zijn, net uitgegeven boeken gelezen hebben (op z'n minst de recensies), je films kennen, vreemde culturen en landen bereisd hebben, musea bezoeken en een druk sociaal leven er op na houden. Zo niet, dan ben je al snel saai, verveelt, en doe je niet meer mee.

Dit gaat niet alleen op voor het alledaagse leven. Sla een willekeurig boek open, kijk een film of ga naar het theater: het stopt altijd precies daar waar de verveling begint.

De ridder wil de jonkvrouw uit het slot bevrijden, hij overwint diverse obstakels, doodt de draak, om haar uiteindelijk in de armen te kunnen nemen. Ze vliegen elkaar in de armen en het doek valt. Ja, zelfs in de middeleeuwen meed men liever al de verveling.

En toch stopt niet iedereen het zomaar in de doofpot. Uitzondering op de regel zijn namelijk de Russen. Zij lijken verveling daarentegen tot een heuse kunst verheven te hebben. En dan doel ik voornamelijk op hun literatuur. Een beetje googlen naar het woord verveling levert diverse Russische vertalingen op: toska', 'skoeka', 'l'isjni', 'khondra' etc. De hoeveelheid woorden voor het woord verveling verradt misschien al hoe dicht de Russen bij de verveling leven.

Dat de roman Oblomov zo aansloeg bij het Russische publiek moet aan het denken zetten. De eerste 150 pagina's komt Oblomov zijn bed niet uit, hij overweegt het echter wel.

Gogol vermoedde dat de eindeloze uitgestrektheid van het Russische landschap er iets mee te maken zou kunnen hebben. En hij schrijft in zijn roman Dode Zielen:

"Soms lijkt het net, of een Rus in zekere zin een verloren mens is. Hij wil alles doen, maar kan niets. Zo neemt hij zich bijvoorbeeld iedere dag voor morgen een nieuw leven te beginnen, van morgen af zal hij een stevig dieet houden, maar dat loopt op niets uit, want dezelfde avond slokt hij zoveel naar binnen, dat hij alleen nog maar met zijn ogen kan rollen en zijn tong niet meer bewegen kan. En dan zit hij maar als een uil naar alles te staren. Werkelijk, zo zijn wij allemaal."

Mij mag Gogol er dan ook nog wel bij optellen.

Kijk, ik ben jong, gezond, leef in de veelbewogen stad Berlijn en word verwacht dansend door het leven te gaan. Je zult mij dan ook zeker niet horen zeggen dat ik ongelukkig ben, maar wat verveling op z'n tijd kan ik toch niet ontkennen. En ben daar overigens geheel niet rouwig om. Ik bedoel, denk toch eens aan al die arme mannen in grijze pakken die elke dag weer van negen tot vijf zich uit de naad werken, de kindjes in Azië die de veters door onze Nike schoenen rijgen, alleenstaande moeders, het horeca personeel hier in Berlijn heeft het ook zwaar te verduren aangezien uitgaansgelegenheden hier geen sluitingstijd hanteren (zelfs de bloemist bij mij op de hoek stelt zijn diensten vierentwintig uur per etmaal beschikbaar!). Wat ik zeggen wil, een uurtje verveling tussen de drukke bedrijven door is tegenwoordig een heuse luxe. Dus ik mag mezelf zeer gelukkig prijzen.

Gelukkig draagt ook de creditcrisis haar steentje bij met de massa ontslagen de laatste tijd en ben ik sindsdien niet meer de enige die thuis naar de wanden zit te turen.

Als de verveling me dan toch ineens naar de keel grijpt troost ik me met de gedachte dat Hugo Claus vaak in zijn interviews vertelde dat hij de hele dag maar wat rondhing om vervolgens 's avonds in een ruk vijf perfecte regels literatuur op papier te zetten. En het schijnt dat Einstein ook niet bepaald een workaholic was, maar vooral een gezonde luiaard met af en toe een lumineus idee. Dat zijn toch niet zomaar mensen.

Ik zou nog talloze prachtige voorbeelden kunnen noemen, maar zal dat maar laten om verveling te voorkomen. Ik kauw nog een beetje op wat zonnebloempitten en overweeg wat ik met deze dag doen zal. Ik heb niet direct een antwoord. Gelukkig. Want is het niet zo dat wanneer we het allemaal al zouden weten, wat we willen, wat het nut is en wat het doel, dat het dan pas echt vervelend zou gaan worden? Nog één voorbeeld dan. Samuel Beckett, *Waiting for Godot*. Vladimir en Estragon wachten het hele boek door op Godot. Godot komt niet. Maar de hoop en het verlangen naar dit onbekende 'doel', maakt al dit wachten betekenisvol en draaglijk. Gelukkig maar dat er zo iets of iemand als Godot bestaat.

Nu wil ik maar eens uit mijn stoel opstaan, mijn voet zoekt mijn schoen, vindt deze en ik sta op en ga naar buiten, opzoek naar Godot.

Goncharov, Ivan Aleksandrovich, 1812-1891, Oblomov
Prins, Arend Weert, 2007, Proefschrift: Uit Verveling

Gogol, Nikolaj Vasiljevitsj, 1842, Dode Zielen
Over Hugo Claus: www.guido.be

Myra Giesen
